

عنوان مقاله:

علم غیب امام علی در نهج البلاغه

محل انتشار:

پژوهش نامه علوم حدیث تطبیقی، دوره 2، شماره 2 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

محمد عشایری منفرد

خلاصه مقاله:

علم امام از مسائل دیرین دانش کلام است. شریف رضی احادیثی درباره علم غیب امام علی و امامان شیعه را در کتاب «نهج البلاغه» گرد آورده است. در میان برخی فرقه های اسلامی از جمله معتزلیان، دیدگاه هایی وجود دارد که فقط برای شخص امام علی مقام عصمت و علم غیب را پذیرفته است. ابن ابی الحدید به عنوان یکی از شارحان بسیار مهم، از معتزلیانی است که فقط درباره شخص امام علی علم غیب و مقام عصمت را پذیرفته اند. با این حال شارحان شیعی نهج البلاغه معتقدند در «نهج البلاغه» اشارات و تصریحاتی درباره نوعی بودن علم غیب وجود دارد. ابن ابی الحدید دست کم درباره مسائل سیاسی پس از پیامبر در میان شیعیان به انصاف شناخته شده است. وی با این انصاف و آن دیدگاه کلامی به شرح کتابی پرداخته که در آن، سخن از نوعی بودن علم غیب امامان شیعه نیز به میان آمده است. همین امر موجب شده است وی در شرح بخش هایی از «نهج البلاغه» که درباره علم امامان است، در کشمکش احساس انصاف ورزی و اقتضائات این باور کلامی گرفتار شود و گاه به سوی این انصاف کشیده شود و گاه به سوی اقتضائات آن باور کلامی متمایل شود. شارحان شیعی نهج البلاغه نیز سعی کرده اند این رفتار دوسویه او را به چالش بکشند. مقاله حاضر دیدگاه های شارحان شیعی و ابن ابی الحدید را درباره نوعی یا شخصی بودن علم امام مقایسه کرده است.

کلمات کلیدی:

علم غیب، امام علی، نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، امامیه، معتزله، شارحان نهج البلاغه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1385445>

